

PURSI SANOMAT 2008

Ajankohtaista asiaa Perämeren veneilijöille

Iin Röyttä, Valtakunnallinen suosikkisatama!

Suomen Purjehtijaliiton ja Suomen Veneilyliiton jäsenet ovat valinneet Iin Röytn retkeilysatamanyhdeksi neljästä 2008 valitusta Suosikkisatamasta. Muut veneilijöiden arvoasteikolla kohonneet suosikkisatamat ovat Gullkrona, Jussarö ja Wirran Wietävä Heinävedellä.

Röytn satamassa on joka kesä ollut muutamia todella pitkämatkalaisia veneilijöitä, sillä se on sijaintinsa puolesta hyvällä paikalla ajatellen veneilijöitä jotka haluavat käydä kääntymässä myös Perämeren Perukoilla. Satamaan johtaa riittävän suurella syväysmerkinnällä varustettu väylä ja satama-allas on riittävän tilava suurimmillekin huvialuksille.

Sataman synty

Röytn satama on syntynyt alun perin sahaustoiminnan tarpeisiin 1882, Siuruan Höyrysahan aloitettua puun uittamisen saareen. Varsinainen laivaustoiminta päättyi pääosin jo 1965, mutta saari sai uuden käyttötarkoituksen retkiveneilytutkikoh- tana jo 1966 kun Oulun Merenkävijäin ja

Oulun Purjehdusseuran Telakkasäätiö ja metsähallitus allekirjoittivat vuokrasopimuksen. Näin oululaiset purjehduseurat saivat käyttöoikeuden entiseen lastaus- paikkaan aallonmurtajineen ja tukikohdakseen entisen luotsien asuinrakennuksen.

1970 luvulla myös paikalliset pursiseurat, Iin Meriseura ja Putaan Pursi nimellä toimintansa aloittanut Haukiputaan Pursiseura, saivat myös jalansijan saaresta, vuokraamalla Metsähallitukselta entisen ruokalarakennuksen yhteistä toimintaansa varten. Pitkä askel eteenpäin harpattiin heti vuosikymmenen vaihtuessa, jolloin Haukiputaan Pursiseura allekirjoitti vuokrasopimuksen nykyisestä tontistaan ja heti perään Oulun Työväen Pursiseura solmi oman sopimuksensa. Nyt saarella oli jo viisi purjehdusseuraa, jotka yksissä tuumin ryhtyivät suunnittelemaan saaren tulevaisuutta pitkälle eteenpäin.

Varsinaiseen kukkaan satama puhkesi 1993–1994 suoritettujen rakennustöiden yhteydessä, joiden valmistuttua satamasta löytyi oma paikka vähintään 80 kappa- leelle matka/retkiveneitä, mutta tarpeen tullen satamasta löytyy suojia reilusti yli

sadalle veneelle. Satama-altaassa on joskus ollut jopa 150 venettä, kylki kylkeen kiinnitettyinä. Aika kauas saa aalloilla kyntää, kunnes löytää yhtä avara-altaisen sataman, jonne matkalainen voi vapaasti veneensä kiinnittää.

Metsähallituksen Luontopalvelut alueen kehittäjänä

Metsähallituksen Luontopalvelut on yksi merkittävimmistä Röytn saaren panostajista, sillä heidän toimenkuvaansa kuuluu, mittavan sataman lisäksi, myös koko saaren kattavan Luontopolun ylläpito. Heidän toimestaan tehdään monenlaisia huolto- ja tarkastustoimenpiteitä, jotta toimintaympäristö vastaisi sille asetettuja vaatimuksia ja olisi käyttäjilleen myös turvallinen.

Näiden tarkastusten ja huoltotoimien yhteydessä on havaittu betonilaiturin vanhimpien, puurakenteisten osien, tulevan kohta käyttöikänsä päähän. Routa ja jäät liikuttelevat vankimpiakin rakenteita, eikä maankohoamisen vaikutustakaan voi jät-

tää satamarakenteissa huomiotta. Näistä tekijöistä johtuen on satama-altaan suoja- na toimiva lastauslaituri pikkuhiljaa siinä kunnossa, että vanhoja hirsirakenteita on uusittava tai korvattava nykyaikaisemmil- la materiaaleilla. Töihin lienee syytä ryh- tyä ennen rakenteiden romahtamista, näin kokonaiskustannukset jäävät vielä siedet- tävälle tasolle.

Röyttätoimikunta

Paikallisten veneilyseurojen muodosta- ma Röyttätoimikunta on järjestäytymässä yhdistykseksi, jotta sen juridinen asema sopimusosapuolena vahvistuisi. Tämä Iin Röyttä yhdistys tulee kantamaan suurim- man vastuun sataman tulevan toiminnan takaamiseksi tarvittavien peruskorjaustöi- den suunnittelussa ja eteenpäinviemisessä, yhdessä Metsähallituksen Luontopalvelui- den kanssa. Myös alueen kuntien, erityi- sesti Iin kunnan, odotetaan olevan aktii- visia suosionsa huipulla olevan Röytn

jatkuu sivulla 2...

HAUKIPUTAAN VARAOSAKESKUS

Revontie 41 puh. 08-323 0330
Palvelemme: ma-pe 9-17, la 9-13

HAUKIPUTAAN OSUUSKAUPPA

Paikallista palvelua yli 100 vuotta

HAUKIPUTAAN OSUUSKAUPAN MARKETIT

- SUURET VALIKOIMAT
- EDULLINEN HINTA- TASO

S-MARKET REIMARI
Haukipudas
Avoinna ark. 7-21, la 9-18

S-MARKET TURVA II
Avoinna ark. 7-21, la 9-18

S-MARKET YLI-II
Avoinna ark. 8-21, la 8-18

- LAAJAN PALVELUN

HAUKIPUDAS

- Market • Ravintola
- Huoltamo- ja rengas- myynti
- Polttoainemyynti

-HUOLTAMO Kello

- Huoltamo • Myymälä
- Autonpesu

Bonusta jopa 5 %

Haukiputaan Osuuskaupan uusi bonustaulukko 1.3.2006 alkaen

Bonusostot €/kk vähintään	Bonus %	Bonuskertymä €/kk
900	5,0	45 →
800	4,5	36-40,5
700	4,0	28-32
600	3,5	21-24,5
500	3,0	15-18
400	2,5	10-12,5
300	2,0	6-8
200	1,5	3-4,5
50	1,0	0,5-2

Maksutapa- etua S-Etukortilla

Kun maksat meillä ja muissa S-ryhmän toimipaikoissa ostosi S-Etukortilla, saat Bonuksen lisäksi myös maksutapaetua. Sitä kertyy 0,5 % S-Etukortilla maksettujen kuukausiostojen loppusummasta. Kertynyt maksutapaetu maksetaan Bonuksen tapaan kerran kuussa.

Lisätietoa:

www.s-kanava.fi

Kommodorin kulma

Talvi on vierähtänyt yllättävän nopeasti, uusia jollia rakennellen ja vanhempiakin välistä korjaillen. Uutta oppia seuran kilpailutoimintaan on haettu Tampereelta ja juni-ori-ikäisten koulutuksen uusia tuu- lia on haisteltu Oulussa. Kevään koittaessa toteutui myös ensimmäi- nen Virpiniemen Liikuntaopiston, luokkaliittojen pohjoisen alueen sekä Sailing Team Oulun yhteis- työnä toteutettu junioripurjehtijoi- den talvileiri.

Kesällä on tulossa Suomen Pur- jehtijaliiton alueleiri, jonka vesillä olo osuus toteutetaan suurimmaksi osaksi Kiviniemen satamasta käsin.

Kiviniemessä tukeudumme Kellon Veneen ja Botnia Marinan tiloihin, sekä Haukiputaan Telakkayhdis- tykseltä lainattavaan jollalaituriin. Meriniemessä on mahdollista har- joitella vesille lähtöä myös suoraan hiekkarannalta, joten Meriniemi- kin on ohjelmassa. Purjehtijaliiton alueleirin ”kuivat” osuudet järjeste- tään Virpiniemen Liikuntaopistolla.

Merellisen Virpiniemen toteut- tamiseksi olisi hyvä saada Virpi Marinan sataman rakentaminen käynnistymään. Myös Meriniemen rantaan tulisi hankkia jollalaituri kevytveneilijöiden käyttöön, eikä Hedmanssonin huvilan käyttömah- dollisuus purjehdustapahtumien tukikohtana olisi lainkaan hullum- pi ajatus. Virpiniemen kaavasuu- nittelun yhteydessä todettiin, että eri lajien suorituspaikkojen tulee olla kohtuullisten kävelymatkojen päässä huoltorakennuksista, joten purjehduskin tarvitsee omat tilansa rannalta.

Parhaillaan Virpiniemessä on käynnissä kädenvääntö Klubi- ravintola Spoonin ja Virpihovin palveluista. Golfajat haluavat luonnollisesti avintolapalveluiden keskittämistä omistamiinsa tiloihin, hiihtoväen liputtaessa Virpihovin puolesta. Pitkä ei kyseisten raken- nusten välimatka ole, mutta yhtään

golfaria ei liene näkynyt Virpi- hovissa eikä monojalkaista Spoon- nissa. Siispä myös lähelle voi olla aivan liian pitkä matka!

Tätä taustaa vasten ei purjeh- tijoiden toive saada myös huol- totiloja käyttöönsä aivan meren ääreltä ole kohtuuton. Riittävät pa- nostukset kevytvenepurjehdukseen Virpiniemessä avaisivat myös Lii- kuntaopistolle mahdollisuuden pro- filoitua Purjehduksen alueelliseksi valmennuskeskukseksi. Liikunta- opiston alueellisen Purjehdusval- mennuskeskuksen status toisi myös laajempaa näkyvyyttä Virpiniemel- le ja hyödyttäisi näin muitakin alu- eella toimivia tahoja.

Veneily on koko perheen harras- tus, joten Haukiputaan Pursiseura toivottaa Haukiputaalaiset perhe- kunnittain lämpimästi tervetul- leeksi seuraamaan tulevan kesän purjehdustapahtumia Kiviniemessä ja Virpiniemessä. Kiviniemessä laji esiintyy parhaimmillaan 2-3.8 pidettävissä kevytvenekilpailuis- sa, joihin tulee venekuntia ympäri suomea, venetyyppien edustaessa Viklaa, Zoom8- ja Optimistijollaa.

Antoisaa veneilykautta, niin seu- ramme jäsenille, kuin myös kaikil- le veneilyharrastuksesta kiinnostu- neille toivottaen:

Jari Ylönen

Huviveneiden katsastus

Seurassamme veneitä katsastavat:

Leevi Tiikkainen p. 0505337630
leevi.tiikkainen@sanmina-sci.com

Jari Luokkanen p. 0400-341837

Immo Teräsmö p. 040-5217216

Peruskatsastus

Peruskatsastus tehdään joka viides vuosi sekä silloin, kun vene on vaihtanut omistajaa. Peruskatsastus on kaksiosainen. Runkokatsastus tehdään veneen ollessa maissa ja katsastuksen loppuosa veneen ollessa purjeh- dusvalmiina vesillä.

Vuosikatsastus

Vuosikatsastus tehdään joka vuosi veneen ollessa purjeh- dusvalmiina vesillä.

Veneilijän katsastusohjeet löydät osoitteesta:

<http://www.veneilyliitto.fi/pdfs/katsohje.pdf>

Veneiden katsastus on suori- tettava kesäkuunloppuun men- nessä. Vain katsastetut veneet ovat oikeutettuja käyttämään seuran perälippua. Varsinaisten katsastustehtävien lisäksi kat- sastajat ohjeistavat veneilijöitä veneiden varusteluun, rakentei- siin ja turvallisuuteen liittyvis- sä asioissa.

**KALUSTEITA JO
35 v. AMMATTITÄIDOLLA**

MEILTÄ EDULLISESTI

- keittiökalusteet • komerot
- WC-kylpyhuonekalusteet • avohyllyt
- useita eri ovimalleja

myös vanhoihin kaappeihin uudet ovet
mittatilaustyönä

Käymme mittomassa, pyydä tarjous!

PUU-UKOT HAAPALA KY
p. 540 0106, iilt. 540 0842

...jatkoa sivulta 1

retkeilysataman toimintaedellytys- ten sekä kehittämissuunnitelmien turvaamiseksi ja eteenpäinviemi- seksi, tiiviissä yhteistyössä alueen muiden toimijoiden kanssa.

Pohjoisempi Perämeri

Iin Röytän valinta Suosikkisata- maksii on hyvä esimerkki laajempia suunnitelmia laativille päättäjille, sillä onhan se selvä osoitus siitä, että täällä Perämerelläkin on syytä olla yleiseen käyttöön tarkoitettuja retkeilysatamia, käyttäjiä kyllä löy- tyy.

Suosikkisatamien sijaintia kar- talla katsellessa huomaa pian, että muut saman statuksen saaneet sa- tamat sijaitsevat moninkertaisesti runsaampien väestökeskittymien äärellä, siitä huolimatta meidän Röyttäämme on löytänyt tiensä niinkin suuri joukko veneilijöitä, että sijoituimme äänestyksessä kär- kinelikkoon.

Toivottavasti tämä rohkaisee vie- mään eteenpäin kauan kaivattuja uusia Retkeilysatamahankkeita, joi- ta Sven Nyberg Kemin Purjehdus- seurasta on pitänyt esillä Lapinlää- nin alueella.

Jos meillä Perämerellä olisi kat- tavampi verkosto Retkeilysatamia, pysyisivät yhä useammat vierasve- neilijät pidempiäkin aikoja kotive- sillämme, näin meille muodostuisi myös uusia matkailumarkkinoita.

Itämeren tilan edelleen huonon- tuessa, saattaa yhä useampi venei- lijä suunnata kesälomamatkansa kohti pohjoisen vielä puhtaita sel- kävesiä. Eikä Suomenlahden ran- nikkoa purjehtinut varmasti pidä edes meidän rannikkovesiämme saastuneina, sillä ovathan ne, har- vaa poikkeusta lukuun ottamatta, laatuluokitukseltaan hyviä, selkä- vesien edustaessa luokkaa erin- omainen.

Tulevaisuus

Tulevaisuuteen näkevä taho ym- märtää varmasti Perämeren matkai- lullisen arvon ja haluaa panostaa myös Retkeilysatamaverkoston laa- jentamiseen ja kehittämiseen. Itse uskon Metsähallituksen Luontopal- veluiden, joka omistaa suurimman osan Perämeren saarista, tehneen jo omat johtopäätöksensä kasva- van veneilyharrastuksen palvelu- tarpeesta. Nyt kannattaisi yhdistää voimavarat ja Iin Röytän esimerkin innoittamana ryhtyä laajentamaan satamaverkostoa koko Perämeren kattavaksi. Naapurimaan satama- verkosto Haaparannasta – Luula- jaan käsittää kymmeniä retkeily- satamia, meillä näitä helposti saa- vutettavia satamia on vain kolme, Marjanieni Hailuodossa, Röyttä lissä sekä Selkäsarvi Kemissä.

Lisääntyvästä matkailusta on jat- kossa varmasti saatavissa myös ta- loudellista hyötyä, ensiksi on vain panostettava riittävästi palveluihin.

ALOITTELEVIENT PURJEHTIJOIDEN VIIKKOKURSSIT KÄYNNISTYVÄT

Jutta Kesti ja Lassi Rehu pitävät ensi kesänä purjehduskursseja Seelarissa ja Kellon Kivinie- messä. Kurssit ovat kahden viikon mittaisia. Aamupäivän kurssi on 9.00 - 12.00 ja iltapäivän kurssi on 13.00 - 16.00.

Kurssipäiviä on kahden viikon aikana 8 kpl.

Kurssin hinta on 50 e.

Alaikäraja kurssille on 8 vuotta ja uintitaito on välttämätön.

Ilmoittautumiset Johanna Kestille sähköpostilla kestij@paju oulu fi

Tiedustelut kursseista Johannalta p. 045-6304668, Kari Kestiltä p. 0400-533052 tai Jari Ylöselä p.0400-895961.

Seelarissa pidettävät kurssit alkavat 2.6. ja 16.6. sekä 14.7. Kiviniemen kurssit alkavat 30.6.

Mikäli lasten tuonti Seelariin on päivällä hankala järjestää, voidaan lapset hakea veneellä esim. torin rannasta.

TR Tehosähkö Oy
www.tehosahko.fi
GSM 0400-625975

Paulaharjuntie 22
90530 Oulu
GSM 0400-498969

Rakennatko uutta tai korjaatko vanhaa?

TR Tehosähkö Oy:stä saat sähkö- ja telealan palvelua;

- sähkö- ja valaistussuunnittelu
- sähkötöiden toteutus
- sähkötarvikkeet

Toteutamme toiveitteesi mukaisen viihtyvyyden ja toiminnallisuuden kohteeseesi! Pyydä tarjouksemme!

Satama- ja laituripaikkoja				
Haukiputaan kunta Kunnalliset satamat: -Kiviniemi -Martinniemi -Häyryseniemi Tekniset palvelut Pasi Haapakangas puh. 887 4377 0400-183 767 Venepaikat ja laskutus Satu Sassi puh. 887 4103	Haukiputaan Telakkayhdistys ry. Santaholma Proomupuisto 3 Viinämäki Risto puh. 5472 011 tai 0400-180973 risto.viinamaki@surfeu.fi	Kiviniemen Laituri ry Kello Kiviniemi Tero Lepistö puh. 050-4041346	Villenniemen venesatama Häyryseniemi Villentie 210 Aatos Pussinen puh. 5400 304 tai 0500-897988	Koljun venesatama Halosenniemi Kolju Lepikkö Veikko puh. 5400 818
Huom! Venepaikkoja vapaana, vain rajoitetusti!				

Seuraohjaajat koulutuksessa

Maarit Multala Purjehtijaliitosta opastaa simulaattorin käyttöä Kasper Pesulle.

Purjehtijaliiton Seuraohjaaja-koulutus oli Oulussa 1-2.4.2008, hyväksi todettuna isäntänä toimi Oulun Työväen Pursiseura, toteutuspaikkana Seelari sekä OTPS:n jollasimulaattori.

Purjehtijaliitosta olivat kenttäpäällikkö Pirkko Patja sekä juniorikouluttaja Maarit Multala kouluttajina. Koulutukseen osallistui junioritoiminta-aktivisteja kolmesta eri seurasta, OTPS, OM ja HaPS – Haukiputaan Pursiseuralaisten edustaessa lukumäärällisesti puolta kokonaismäärästä.

Kovasti ovat koulutusmenetelmät kehittyneet muutamassa vuodessa, alkeiskoulutuksen edetessä askel askeleelta ja veteenkin mennään, aiemmasta poiketen, vasta perusteellisen simulaattoriharjoittelun jälkeen. Täytyy antaa tunnustusta Maaritin tekemälle työlle, siksi hyvin on perehtynyt juniori-ikäisten ajatusmaailmaan ja näkökulmaan ”jollan pohjalta”. Vaikka juniori-ikäisten koulutus nykyisin tapahtuu kasvatuslaitteilla ominaisella tarkkuudella, vaihe vaiheelta, toistojen kautta rutiiniksi tyylillä,

homma on edelleen hauskaa. Ylimääräinen jännitys on vaan poistettu, luomalla riittävä pohja ”kuivin jaloin” ennen vesille siirtymistä.

Seuroissa ei aina ole ollut riittävä osaamista tai riittävästi ohjaajia, jotta tämän päivän mittapuulla mitattuna riittävät perustaidot olisi saatu opetettua ennen vesillä tapahtuvaan koulutukseen siirtymistä. Turvallisuudesta tuskin on kukaan tinkinyt, mutta enemmän onnistumisen iloa on tarjolla nykyisen

koulutusohjelman mukaiseen koulutukseen osallistuvilla.

Onneksi kevät etenee nopeasti ja heti kesän koittaessa seutukuntamme koulutetut ohjaajat pääsevät jälleen toteuttamaan myös uusia oppeja, vanhojen hyväksi koettujen lisäksi, juniori-ikäisten jollapurjehtijoiden taitojen kartuttamiseksi.

J.Y

AHKERA JA LUOTETTAVA ASiantuntijasi ASUNTOKAUPASSA

habita

www.habita.fi

Jarmo Lehtosaari
p. 050 4200 679

Kirkkokatu 53, 90100 Oulu
jarmo.lehtosaari@habita.fi

VÄLITYSPALKKIO SOP.MUK. (NORM. 4,2-6,1%) MINIMIP. 2.440 €. EI MUITA KULUJA.

**HAUKIPUTAAN
APTEEKKI**

Jokelantie 1
90830 Haukipudas
Puh. 5471 102

Avoinna: ma-pe 9-18, la 9-14
www.haukiputaanapteekki.fi

**PUTAAN
PULLA**

90850 MARTINNIEMI Haukipudas
Sepäntie 2 puh. 08-563 8700 fax 358 8 540 0678
putaan.pulla@pp.inet.fi

OULUN SAMMUTIN

Tarkastaa ja huoltaa
sammuttimesi,
sekä esittelee ja
myy tuotteitaan

**lauantaina
17.5. alk klo 16**

**Haukiputaalla
SANTAHOLMAN
VENESATAMASSA**

**POHJOLAN
LAITEHUOLTO OY**

www.pohjolanlaitehuolto.fi

MEILTÄ

- **HEMPEL venemaalit**
- **Veneenhoitotarvikkeet**
- **Puutervat ja -öljyt**
- **Lasikuituhartsit ja -kankaat**

Kodin pintojen ykkönen

**HAUKIPUTAAN
VÄRISILMÄ**

Avoinna:
ma-pe
9-18
la 9-14

Revontie 15, 90830 HAUKIPUDAS • Puh. (08) 5471 561 • haukiputaan.vari@mail.suomi.net

VÄRISILMÄ
www.varisilma.fi

JÄTEHUOLTOA HAUKIPUTAALLA

Pakkaavilla jäteautoilla
jäteastiat - pikakontit

Vaihtolava-autoilla
vaihtolavat - puhtosaaliot

0400 681 824

toimisto@sr-kiinteistohuolto.fi

Yrittäjän tuki Haukiputaalla

- maksuton neuvonta
- toimitilapalvelut
- yrittäjän työkalupakki
- yrityshautomo Potential
- toimitilapörssi
- elinkeinoelämän projektit

www.haukiputaankehitys.fi

Neuvontapalvelut
puh. 050 307 3280

Toimitilapalvelut
puh. 0400 240 659

HAUKIPUTAAN KEHITYS

OULUN SEUDUN
AMMATTIOPISTO
Haukiputaan yksikkö

**AMMATTI-IHMISIÄ
TULEVAISUUDEN
TARPEISIIN**

www.osao.fi/haukipudas

www.haukiputaanpursiseura.fi

Laivanvarustaja ahkeroi!

Laiva TOIVO, yksi Kalevin ensimmäisistä käsityön tuloksista, laiva josta on laulettu ja esitetty näytelmiä ym.

Pursiseuran hyvä ystävä, ”laivanvarustaja” Kalevi Korhonen, laivanvarustaja todella sanan täydessä

merkityksessään..., mies pienoismallien rakentajana, todella taitava, rakentelee ”Annantien varvilla”

yhä useampia, uusia pienoismalleja laivoista. Pienoismalleja joissa hän pyrkii mahdollisimman täydellisesti alkuperäisten alusten mukaisiin rakenteisiin. Tekemistään töistä KK on palkittu mm. valtakunnallisten TUL-veteraanipäivien aikana järjestetyillä ”KÄDEN TAITOJEN” kilpailuissa ja näyttelyissä 1-palkinnolla, eikä syyttä, siksi vaikuttavan näköisiä KK:n työt ovat. Talo on aivan täynnä näitä metrisiä aluksia, kuten ”Annantien varvin huoltopäällikkö” asian ilmaisi.

Huolellisuutta, tarkkuutta ja eritoten kättentaitoja tämä harrastus kyllä vaatii.

Pentti Pussinen

Tervavene

Tässä yksi KK:n suuritöisimmistä luomuksista tanskalais/norjalainen “ Norske Löve,” sotalaiva, kuten runsaista laivatykkien ampuma-aukoista voidaan päätellä, kuninkaan lippulaiva, aikansa upeimpia luomuksia.

Me suoritamme

mm. Parkettien hionta ja asennustyöt ammattitaidolla

Kellon Maalauspalvelu

puh. 0400 - 679 275

Kysy lisää pyydä tarjouksemme

TEKNO - PAL OY

Aurinkosähkölaitteet, paneelit, valaisimet ym. alan asennustarvikkeet.

Aurinko- ja maalämpöpaketit.

Asuntojen sähköisten säteilyjen mittaus. LVI-asennus- ja huoltotyöt sekä tarvikkeet.

TAUNO UKKOLA

Puh. 0400-890669
fax 08-5409326

Putaan kyläntie 276
90860 HALOSENNIEMI

**PAIKKAKUNTASI PALVELEVA
KODINTEKNIIKAN
ERIKOISLIIKE Tervetuloa!**

expert

KODINKONE-MARKUS OY

Revontie 17 90830 Haukipudas
puh. 08- 5611 900

E-mail. kodinkone.markus@expert.inet.fi

Kyllä onnistuu.

K O T OULUN KOSTEUSTUTKIMUS OY

SATTUIKO VESIVAHINKO ?

EI-PÄ HÄT-TÄÄ

ME HOIDAMME ASUNTOSI KUNTOON !

Kauttamme löytyvät kaikki tarvittavat palvelut kosteuskartoituksesta asunnon loppusiivoukseen.

- Vuodonhaku
- Kosteuskartoitukset
- Purkutyöt
- Rakennekuivaukset
- Vesivahinkojen korjaukset
- Muuttolaatikat ja irtaimiston siirto

Meiltä myös kiinteistöjen lämpökuvaukset sekä Humi-Control-System kiinteistön kosteudenseurantajärjestelmä

Piikuja 4, 90630 Oulu
P. 08-3116758, 0400-681582

www.oulunkosteustutkimus.fi
okt@oulunkosteustutkimus.fi

**HUOLTOPALVELU
KARPPINEN KY**

Konetie 10
90830 Haukipudas
puh. (08) 556 5795
fax (08) 542 5256

http://www.karppinen.org

**AUTOJEN HUOLLOT JA KORJAUKSET
sekä**

- RENKAAT JA RENGASTYÖT
- NELIPYÖRÄSUUNTAUKSET
- ILMASTOINTILAITTEIDEN HUOLTO
- HÄLYTTIMIEN ASENNUS
- LISÄLÄMMITTIMIEN ASENNUS
- KATSASTUSHUOLLOT

**MEILTÄ ÖLJYNVAIHTO
AIKAA VARAAMATTA**

Mobil Vaadi ykkönen!

Kevättä rinnassa ja rannassa!

Sailing Team Oulu (OM, OTPS, OPS ja HaPS yhteinen juniorivalmennus) unioripurjehdusharjoitukset alkavat. Muistakaa ilmoittautua ajoissa, paikkoja on valitettavasti rajoitetusti.

Sailing Team Oulun valmennuskonseptia on edelleen kehitetty. Olemme saaneet konseptiin mukaan myös uuden seuran. HaPS (Haukiputaan Pursiseura) liittyi Sailin Team Oulu konseptiin kuluneen jääkauden aikana.

Ohjaajat ja valmentajat ovat kehittäneet taitojaan talven aikana mm. hakemalla lisäoppia ja uusia ideoita opetukseen ja valmennukseen SPLn koulutusohjelmista.

Seurat ovat hankineet myös uutta kalustoa junioripurjehdukseen.

Odottavissa on siis mielenkiintoinen valmennuskesä.

Kaikille junioripurjehtijoiden vanhemmille ja huoltajille on luvassa oma "koulutuspäivä" heti kauden alussa, lauantaina 10.5.

Koulutuksen tavoitteena on:

- Perehdyttää junioripurjehtijan vanhemmat lajiin ja sen erityispiirteisiin

- Opastaa/ohjeistaa tukijoukkoja toimimaan harjoitusten avustajina
- Jakaa tietoa lajille ominaisista varusteista ja välineistä

- Innostaa vanhempia mukaan toimintaan ? koko perheen harrastus

- Antaa vanhemmille käytännön vinkkejä lajin harrastamisesta
- Tutustuttaa toimijoita toisiinsa?

Sailing Team Oulu? brandi?

Luvassa on sekä teoriaa että käytännön harjoituksia, mm. kumiveneen ajoharjoituksia ja harjoituksia kaluston kuljettamiseen. Kurssi on maksuton.

Yhteistyö SPLn ja luokkaliittojen (Suomen Optimistijollaliitto ja Suomen Zoom8-liitto) kanssa on myös hyvällä mallilla.

Tulevan kesän aikana viedään luokkaliittojen toimesta eteenpäin myös aluetoimintaa ja aluekilpailuja. Kesän yhtenä uutena teimana onkin aluekisasarjaan osallistuminen useamman purjehtijan voimin. mahdollisuuksien mukaan Sailing Team Oulu järjestää valmentajan mukaan alueellisille kisamatkoille. Sailing team Oulu on erittäin hyvä osoitus toimivasta alue/paikallis -

toiminnasta.

Kiitos kun jaksoit lukea viestin loppuun. Nyt sitten vaan juniorit ilmoittautumaan valmennukseen ja vanhemmat ja huoltajat "Vanhempain koulutukseen".

Tehdään purjehduksesta perheen yhteinen harrastus!

**Junnupurjehdusterveisin,
Jukka Santala
OM Junioripäällikkö
040 844 3517**

Pursisanomat

Haukiputaan Pursiseura ry:n vuosijulkaisu

**Toimitus:
Jari Ylönen, Pentti Pussinen, Esa Huovinen ja Eero Aho**

Sivunvalmistus: Toimitus

Paino: Suomenmaa

Suutari ja Snahkatyö
Mika Huovinen

- Korkolaput
- Abloy- ja URA-Abloy-avaimet
- Teroituspalvelu
- Kaiverruspalvelu

**MEILTÄ MYÖS
ABLOY
SARJOITUKSET!**

Huvipolku 4 (Rantapohjan vieressä).
Puh./fax (08) 346 205, 040-581 6245. • Avaamme aamulla – suljemme illalla.

Valmistajan peruskunnostamia Zoom8 jollia myynnissä

Haukiputaan Pursiseura ry on lähettänyt kaksi Zoom8 jollaa vm 2003 valmistajalle Loviisaan peruskunnostettavaksi ja tarjoaa niitä nyt jäsenilleen harjoitus- tai kilpailukäyttöön. Jolliin tulee uudet kilpurpurjeet, entisten lisäksi, joten ne ovat lähes uutta vastaavassa kunnossa.

Uuden Zoom8 jollan masto on kaksiosainen, nyt myytäväksi tarjottavissa mastot ovat yksiosaisia, tämä on ainut seikka joka erottaa vanhemman mallin uudesta 2008 mallista. www.zoom8.fi -sivuilla on myyntipörssi, jossa on ajoittain myynnissä käytettyjä zoom8 jollia – sieltä löytynee vertailuhintoja käytetyillä. Valmistajan ovh on tällä hetkellä 4560€ + purjenumerot ja ISAF tarra.

Seuramme tarkoitus on lisätä Zoom8 jollien määrää Haukiputaalla ja hankimme uutta kalustoa tilalle, mikäli nyt myytäväksi tarjotuista jollista saadaan kohtuullinen hinta. Mikäli tarjoukset eivät tyydytä seuran hallitusta, voidaan jollat jättää myös myymättä.

Lisätietoja saa junioripäälliköltämme Tuomas Ojalalta puh: 040 7047411. Kirjalliset tarjoukset lähetetään suljetussa kuoressa osoitteeseen: Junioripäällikkö Tuomas Ojala, Haukiputaan Pursiseura PL 1, 90831 Haukipudas, kuoreen merkin "Jollatarjous". Tarjoukset käsitellään toukokuun aikana.

Jäsenet, tarttuka tilaisuuteen ja hankikaa perheeseenne harrastusväline jonka arvo säilyy!

Veneiden rekisteröinti

Viime syksystä saakka on ollut käytössä veneiden uusittu rekisteröintimenetelmä.

Myös ennestään rekisterissä olleiden veneiden tiedot pitää päivittää lokakuun alkuun 2010 mennessä - tietojen päivittäminen on maksutonta lokakuun alkuun 2008 saakka.

Rekisteritunnus säilyy samana koko veneen elin kaaren ajan.

Rekisterilaki koskee kaikkia vesikulkuneuvoja joiden teho on vähintään 15 kW (20,4 hv) tai pituus vähintään 5,5 metriä. Laki koskee siis myös purjeveneitä ja vesiskoottereita, kun yo. määritteet täyttyvät.

Uutena hankitut veneet tulee

rekisteröidä ennen niiden käyttöönottoa ja vene tulee varustaa asianmukaisella rekisteritunnuksella, joka tulee kiinnittää veneen molemmille sivuille selkeästi näkyvälle paikalle ja riittävän suuri kokoisena.

Rekisteriote tulee olla mukana, aluksella/veneellä liikuttaessa. Rekisteröityä alusta saa kuljettaa vain 15 vuotta täyttänyt henkilö.

Rekisteröintimaksu on 27 €. ensirekisteröinnistä. Jo aikaisemmin rekisterissä olevan aluksen tiedot voi tarkistaa ja tarvittaessa täydentää maksutta tämän vuoden aikana.

Jos veneen rekisteritiedot muuttuvat tai omistaja vaihtuu, tulee siitä tehdä ilmoitus kuukauden sisällä tapahtumasta, samoin kuin veneen

tuhoutuessa tai tullessa täysin käyttökelvottomaksi tulee siitä ilmoittaa maistraattiin.

Rekisteröinti suoritetaan maistraatissa, rekisteri-ilmoituslomakkeita saa mm. netinkautta osoitteesta www.maistraatti.fi

Maistraatin Oulun yksikön osoite on

Isokatu 4
PI 78

90101 Oulu
avoinna ma-pe klo 9 – 16:15
puhelin: Yhdistys- ja venerekisteriasiat 071 876 1133

Pienoisenä vinkkinä; muovisia tarakirjaimia saa Haukiputaalla mm. POP -mainoksesta (katsastus- aseman vieressä) tai Puukstainista (Kellossa).

Nyt DIESELIÄ tankkiin...!

Tämän vuoden alusta astui voimaan uusi laki nestemäisten polttoaineiden verotuksesta, joka määrittää yksityisissä huvialuksissa käytettävästä polttoaineesta ja siitä suoritettavasta verotuksesta. Veneilijöiden on siirryttävä käyttämään yleisestimuissa ajoneuvoissa käytettävää dieselpolttoainetta.

Suomi on sitoutunut noudattamaan EU :n polttoaineverotuksen yhdenmukaistamistoiimiin, jonka osana on myös veneilyssä käytetyn lämmitysöljyn l. "löpön" käytöstä luopuminen ja siirtyminen yleisesti ajoneuvoissa käytettyyn dieseliin.

Alkava veneilykausi on siirtymäaika, jolloin veneilijät voivat ajaa tankkinsa tyhjäksi entisistä polttoaineista (löpöstä, johon sekoitettu "merkintäainetta", sen verottomuuden osoitukseksi), mutta uusissa tankkauksissa on käytettävä ehdottomasti ajoneuvokäyttöön tarkoitettua dieselpolttoainetta.

Ellei löpössä ollut merkintäaine häviä veneen säiliöistä, voi veneilijä joutua puhdistamaan ja huuhtelemaan säiliönsä, saadakseen polttoaineensa näyttämään "nollaa", mikäli joutuvat tarkastusratsioihin vesillä.

Mikäli tarkastuksessa havaitaan viitteitä "merkintäaineesta" l. löpöstä, saattaa saattaa veneilijä joutua ylimääräisen polttoainemaksun kohteeksi, joka voi olla jopa 750 – 4000 € suuruinen, aluksen kone-tehosta riippuen.

On huomattava, että hyvinkin pienet merkintäainepitoisuudet näkyvät mittauksissa, vaikka polttoaineen värisä sitä ei enään huomaisi. On siis syytä veneilijöiden ottaa todesta asia, tankatessaan alkavana keväänä veneitensä, sillä lain tulkinta on ankara ja yksiselitteinen, vaikka ensimmäisenä ajokautena lakia sovellettaisiinkin hallitusti. Kestää varmaankin tovin aikaa, että

merkintäainejäämät poistuvat säiliöistä, kanistereista ja veneasemien säiliöistä..

Mitä tämä kaikki sitten merkitsee vesilläliikkujille, no se on selvää, että veneily kallistuu, ehkä ajotunnit vähenevät osalla veneilijöitä. Bensiini ja dieselkäyttöisten moottorien käyttökustannusten ero kapenee ja vaikuttanee jossain määrin konevalintoihin, valtio saa pienen lisän verotulohinsa.

Mitä eroja sitten on eri polttoaineilla, jää aikaa myöten nähtäväksi, väitetyt ero dieselin ja löpön puhauksissa , sekä rikkipitoisuuksissa saattavat vaikuttaa diesel moottorien toimintoihin, mutta tuskinpa kovin suuressa määrin.

Ei muuta kuin hyvää veneilykesää, ajetaan tankit tyhjiksi löpöstä ja sitten tankkaamaan iloista, verolla terästettyä dieseliä.

Suotuisia veneilyilmoja
Knaapi

Kelloliike Kylmäaho Ky
Revontie 2 puh. 547 2998 Haukipudas

AVOINNA: MAANANTAI KLO 09.00 - 17.30
TIISTAI – PERJANTAI KLO 09.00 - 17.00
LAUANTAI KLO 10.00 - 14.00

Myös
postiennakolla!
www.kelloliikekylmaaho.fi

Sailing Team Oulun talvileiri Virpiniemen liikuntaopistolla 5.-6.4.2008.

Lauantaina aamupäivällä harjoiteltiin Vesi-Jatulissa Haukiputaalla vesipelastusta. Iltapäivällä siirryimme Virpiniemen Liikuntaopistolle, jossa ohjelmassamme oli purjehduksen teoriaa ja ensi kesän kilpailureissujen suunnittelua. Teorian jälkeen hikoiltiin liikuntasalissa jumpan ja pelaamisen merkeissä. Sunnuntaiaamuna meillä oli vielä varattuna liikuntasalia, jossa suoritimme kuntotestin, reippaalla aamulenkillä vetristynein lihaksin.

Miksi yhteisiä junioreiden valmennusleirejä ja koulutusta?

Sailing Team Oulun taustalla tällä hetkellä toimivat purjehdusseurat, Haukiputaan Pursiseura, Oulun Merenkävijät, Oulun Purjehdusseura ja Oulun Työväen Pursiseura, mieltänevät kaikki aktiivisen junioritoiminnan olevan Pursiseurojen tärkeimpiä osa-alueita. Seurojen

Junioritoiminnassa mukana olleet luovat usein vahvimman perustan, jolle seuran toiminta pitkälti tulevaisuudessa rakentuu. Ja useamman seuran yhteisessä junioritoiminnassa mukana olleet mieltävät, aikanaan seurojen vastuunkantajiksi kasvetuuaan, tiiviin yhteistyön tuloksellisen koulutus toiminnan ja kasvatustyön kulmakiveksi

Yhteiset leirit madaltavat myös kynnystä osallistua purjehduskilpailuihin, ovathan useimmat aktiivit kilpapurjehtijat kaikella todennäköisyydellä jo leireiltä tuttuja kavereita, siksi kilpailuun menemistä ei tarvitse niin kovasti jännittää – on helpompi keskittyä hyvään suoritukseen.

Toki yhteisellä toiminnalla on yksittäisten seurojen näkökulmaa laajempiakin merkityksiä, siksi myös luokkaliitot ovat mielellään mukana järjestämässä koulutusta ja tapahtumia. Luokkaliittojen tarkoituksena on edistää ja kehittää lasten ja nuorten purjehdusharrastusta edustamallaan venetyypillä, seurojen kaluston koostuessa yleensä aika kirjavasta joukosta eri venetyyppejä. Siksi yksittäisillä

Junioripurjehtijoiden treeneihin kuuluu, varsinaisten purjehdustaitojen lisäksi, myös fyysinen harjoittelu. Virpiniemen Liikuntaopistolta löytyi kaikki valmennuksessa tarvittava, ainoastaan vesielementti haettiin kirkonkylältä. Kesällä vettäkin on lähempänä, se tullaan katsastamaan isommalla porukalla.

seuroilla ei välttämättä ole resursseja keskittyä riittävästi yksittäisten luokkien koulutus- ja kilpailutoi-

minnan täysipainoiseen kehittämiseen, tähän tarvitaan ehdottomasti luokkaliittojen asiantuntemusta.

Vesi - Jatulin uima-altaalla oli hyvä harjoitella pelastustaitoja, uimaopettaja Kari Kemolan opastuksella.

Oulun Merenkävijöiden valmentaja Kasper Pesu antoi mallisuorituksen junioreille, eikä kukaan pistänyt piiruakaan paremmaksi, notkea poika on hän.

Pohjoisen alueen junioripurjehtijoiden talvileiriläiset kirmaisivataamulenkillä katsastamaan suunnitteilla olevan VirpiMarinan satama-alueelle maastoa jossa junioreikäisten purjehtijoiden toiveissa onhyvät veneenlaskuluiskat sekä jollien säilytyskentät kesäleirejä silmälläpitäen. Puuttuvat satamapalvelut ovat ainut este Purjehdusvalmennuksen lopullisellerantautumiselle Virpiniemen Liikuntaopistoon.

Pursiseuran 35v juhlassa muistettiin myös ansioituneimpia jäseniä. Opetusministeriön myöntämä ansiomitali Suomen Liikuntakulttuurin ja urheilun hyväksi ojennettiin Antti Alaluusualle, Aatos Pussiselle ja Esa Huoviselle. Seuran Kunniajäseneksi kutsuttiin Risto Viinamäki

KESÄRENKAAT LÖYDÄT MIELTÄ!

**AUTOHUOLTO
P. UKKOLA KY**

Salmintie 13, 90830 Haukipudas. Puh. (08) 5472 987, 5472 221.

Mitä pinnan alla piilee?

Kesällä 2007 moni veneilijä ehti Selkä-Sarven nuotiolla ihmetellä, mitä minä ja maastotiimini koluamme Perämeren kansallispuiston pohjamudista. Yleisten vesialueiden ja mereisten kansallispuistojen hoitajana Metsähallitus haluaa tietää, mitä löytyy pinnan alta. Löytyihän sieltä vaikka mitä!

Pohjamudasta teemakartaksi

Metsähallituksen Perämeren kartoitustiimiin kuului viime kesänä minun, alumeribiologin, lisäksi kolme yliopiston työharjoittelijaa ja työveneen Pauhan kuljettaja. Hyvällä ja asiantuntevalla porukalla työt sujuivat reippaasti ja tuloksia syntyi.

Tällä hetkellä Suomessa tehdään vedenalaisia luontotyyppikartoituksia siellä täällä pitkin rannikovesiä – Saaristomerellä, Itäisellä Suomenlahdella, Merenkurkussa ja Perämerellä. Kansallisista inventoinneista huolehtii Suomen Ympäristökeskus SYKE, mutta mm. Metsähallitus tuottaa sille tietoa samanaikaisesti kuin kerää sitä itselleen. Metsähallituksen lisäksi muita merellä toimijoita ovat alueelliset ympäristökeskukset, Merentutkimuslaitos, Geologian Tutkimuskeskus ja ainakin yksi yksityinen ympäristökonsulttitoimisto. Toimijoita siis riittää, mutta minkälaisia tuloksia merenpohjasta on saatu?

Monet matalat hiekka- ja hiesualueet kasvavat ahvenvitaa, joka saattaa yltää monimetrisiksi ja tarttua ikävästi potkuriin. Harvassa kasvavat ahvenvitaniityt ovat hienoja sukelluskohteita.

Tiedon keruu alkaa toimistosta ja tietokoneelta. Ensin täytyy valita sopiva inventointialue – mistä tarvitaan tietoa, onko alueella tarpeeksi tuulensuojaa jos kesä sattuu olemaan tuulinen, minkälaisilla aluksilla alueella voidaan operoida, voidaanko alueella yöpyä, kuka on tiedon loppukäyttäjät? Kun alue on valittu, täytyy inventointipisteiden koordinaatit syöttää navigointilaitteeseen ja valmistella varusteet ja tiimi kesää varten.

Kartoitusalueelle saavuttaessa lasketaan jokaisessa inventointipisteessä pohjalle videokamera, jolla pohjaa ja sen kasvillisuutta ja eläimistöä kuvataan puoli minuuttia. Kamera nostetaan ylös ja vaihdetaan paikkaa – hyvin suoraviivaista ja tyynellä säällä helppoa hommaa. Videoista analysoidaan pohjan rakenne – orgaanista pehmeää pohjaa, lohcareita, soraa, hiekkaa – ja mahdollinen kasvillisuus – ahvenvitoja, vesisammalia, näkinpartaisia. Tuloksista tuotetaan valmiita teemakarttoja, jotka ovat koko touhun perimmäinen tarkoitus.

Mitäs sitten? Mitä kartoilla sitten tehdään? Niistä voidaan esimerkiksi tutkia kasvien levinneisyyttä, tarkastella pohjan laatua tai vastailla EU:n meristratediadirektiivin kyselyyn vedenalaisista luontotyypeistä. Maa-ainestoinnissa Morenia OY on kiinnostunut hiekka- ja sorapohjista, urheilusukeltajat saattavat etsiä lohcarepohjia, joilta löytyy polyyp-

Merenkurkusta Perämeren pohjoisosiin asti löytyy kaikensyvyisiltä pohjilta paljon kilkkejä. Kilkit ovat raadonsyöjiä ja merenpohjan korp-pikotkia, jotka syövät pohjaan vajoavia kalan- ja muita raatoja ja jotka usein kiusaavat kalastajia käymällä käsiksi verkkojen saaliiseen.

pejä ja murtovesisientä ja kalastajat hakevat kenties ahvenvitaniittyjä.

Hyviä kelejä, pitkiä päiviä...

Kesä 2007 oli Perämerellä tuulien suhteen hyvä, kuten varmaan moni veneilijä muistaa. Vasta elosyyskuussa alkoivat kovat tuulet ja lähes koko heinäkuu saatiin ihailla peilityniä ulapoita aina Ruotsin rajalle saakka.

Vedenalaista videointia ei voida lähteä tekemään jos tuulta on enemmän kuin n. 6 m/s koska silloin videon laatu kärsii kameran pomppiessa ylös alas. Myös veneestä sukeltaminen on vaarallista kovalla tuulella kun sukeltajan pitäisi kiivetä tikkaita, jotka tekevät metrin laajuista ylös-alas -liikettä. Siksi merelle lähdetään heti silloin, kun tuuli tyyntyy ja sääennuste lupaa hyvää. Minun on myös äärimmäisen vaikea päästää tiimiäni takaisin maihin niin kauan kuin sää on riittävä – eihän koskaan voi tietää, milloin seuraavan kerran on tyyntä ja päästään työskentelemään avomerelle.

Maastokauden 2007 hyvät säät aiheuttivat sen, että välillä työpäivät venyivät 16-tuntisiksi ja minä herätelin aamuareää tiimiäni jo viiden maissa aamuyöstä. Hyvää säätä ei voi tuhlat! Äkkiä merelle, huomisesta ei voi tietää! Illalla piti

vielä laittaa kamerat kuivumaan, tallentaa päivän data muuallekin kuin märälle maastolomakkeelle ja ladata plotterille seuraavan päivän pisteet.

Näin jälkikäteen heinäkuu muistuu mieleen ympäröiväinä päivinä, nukkumisena haisevan kalahallin lattialla pirtinpöydän alla Yppä-

Hyvälläkin säällä videon laskijalla on yllään pelastautumispuku ja paukkuliivit jotta onnettomuuksilta välttyttäisiin. Lisäksi merellä on lähes aina kylmä ja pelastautumispuku pitää lämpimänä.

rin kalasatamassa, hyvin ansaittuina saunasiidereinä jotka nautittiin puolinukuksissa saunanlauteilla ja uskomattomana määränä tehtyjä työtunteja ja videoita pisteitä. Kolmen kuukauden maastotyökauden aikana tehtiin yhteensä viiden kuukauden työ, mutta se onkin ainut tapa pidentää Perämeren lyhyttä maastokautta.

Hyvät maastokelit ovat kovin paikallisia. Vaasan kollega kertoi, että hänen tiiminsä oli kärsinyt kovista iltapäivätuulista niin että lopujen lopuksi suurin osa töistä oli suoritettu auringon nousun (noin kello kolme aamuyöstä) ja puolenpäivän välillä ja iltapäivät oli nuku-

ajoillakaan ei välttämättä ole yhtä paljon merkitystä kuin tuulilla, ja toimistotunnit ma-pe 8-16 eivät merkitse mitään.

...ja ne pakolliset tuulipäivät

Välillä tuuli kahlitsi meidät maihin ja silloin oli aikaa purkaa videoita Excel-taulukoihin, naputella dataa tietokoneelle, tunnistaa sukeltamalla tuotuja näytteitä ja tehdä rästiin jääneitä huoltotoimenpiteitä. Suurin osa videoista analysoitiin jossakin kodikkaassa tuvassa istuen, tuulen vinkuessa ulkona ja teekupin höyrytessä vieressä pirtin pöydällä.

Muutamit tuulipäivät silloin tällöin tuovat kaivattua hengähdystaukoa muuten hektiseen maastotyöhön. Monta tuulipäivää peräjälkeen taas nakertaa työmoraalia – kun säätiedotus lupaa vain navakkaa ja kovaa tuulta päivä toisensa jälkeen ja tulosvastuutavoitteet olisi kuitenkin saavutettava, on meribiologi hankalassa välikädessä. Viikon tuulen jälkeen ryhdytään käyttämään jo viikonlopunkin tuuliennustetta ja suunnitellaan maastoon lähtöä heti kun tuuli helpottaa. Maastotöissä on osattava joustaa tarpeen vaatiessa.

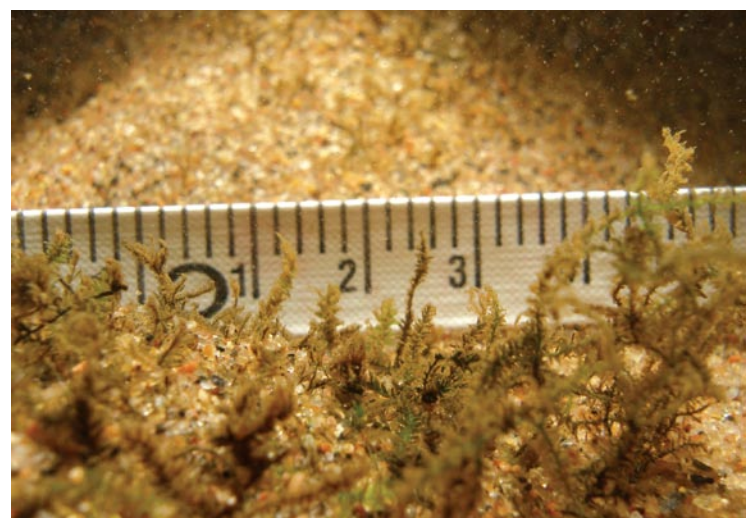
Harvinaisesta tavalliseksi

Sukeltamalla pinnan alta paljastuu vielä laajempi lajikirjo kuin videoimalla. Videokameran avulla

saadaan kartoitettua laajempia alueita nopeammin ja halvemmalla, mutta kaikkia lajeja ei videoista pystytä tunnistamaan ja osa lajeista jää kokonaan näkemättä. Sukeltaminen puolestaan on kallista ja hidasta mutta tarkkaa. Näytteet voidaan tuoda pinnalle tunnistettaviksi, sukeltaja voi käännellä kiviä ja penkoa pohjaa löytääkseen etsimänsä, eikä sukeltajalta jää läheskään yhtä paljon näkemättä kuin yhteen suuntaan katsovalta pinnalta roikotettavalta kameralta.

Selkä-Sarven ympäristö tuli sukellettua melko tarkkaan maastokaudella 2007 ja sukelluksia jat-

...jatkuu seuraavalla sivulla

Sukeltaja on vetänyt pohjalle mittanauhan tutkimuslinjan merkiksi. Etualalla kasvaa alueellisesti uhanalaista vellamonsammalta.

Terveysteknologiaa Suomesta

Innokas
Medical

Innokas Medical Oy
Tarjusoijantie 12, 90440 KEMPELE
puh. (08) 5623 100
www.innokasmedical.fi

Pintaan nousseen sukeltajan näkökulma Metsähallituksen työveneeseen Pauhaan.

ketaan vielä tänäkin vuonna. Pohjoisella Perämerellä mm. vesisammaleita nimeltään vellamonsammal ja ahdinsammal on totuttu pitämään alueellisesti uhanalaisina ja Suomen Ympäristökeskus haluaa tiedon jokaisesta yksilöstä, joka merestä löytyy. Selkä-Sarvea ympäröivissä vesissä molempiin ”harvinaisiin” sammaliin törmättiin lähes jokaisella sukelluksella. Tämä taas tiesi valtavaa paperityötä, koska jokainen sammaleiden esiintymisalue piti ilmoittaa aina Helsinkiin asti.

Jääkaappeja ja laudankappaleita

Katselin erästäkin videota, joka oli otettu tasaiselta syvältä hiekkapohjalta. Video toisensa perään hiekkaa, aaltokuvioista hiekkaa, hiekkaa, hieman soraa, hiekkaa... Sitten yhtäkkiä kamera törmäsi valkoiseen neliskulmaiseen möhkäleeseen keskellä hiekkaraamaa ja jatkoi sekunnin päästä taas matkaansa. Terästäydyin, kelasin videon takaisin, yritin saada esineestä

Sukeltaja lähdössä pinnan alle.

Lajien harvinaisuus määritellään muutaman vuoden välein mm. niiden ilmoitusten perusteella, joita lajista on Suomen Ympäristökeskukselle ja Luonnontieteelliselle keskusmuseolle tehty. Kun minä ja tiimini muutaman vuoden ajan ilmoitamme jokaiselta sukellukselta nämä ”harvinaiset” lajit, lajien uhanalaisuus saattaa seuraavassa katselmuksessa muuttua. Luultavasti edellistä katselmusta tehtäessä Perämerellä ei oltu vielä sukkellettu niin paljon, että sammalista olisi ollut tietoa – pinnalta niitä ei näe, videoissa ne eivät näy, eikä niitä saa kivikosta millään haralla tai muulla pohjakasvillisuuden tutkimusvälineellä pintaan. Näin lajien levinneisyys- ja uhanalaisuustiedot elävät koko ajan ja tietoa karttuu harvemminkin tavatuista lajeista ja ympäristöistä.

Sukeltaja tutkii Möylyn hylkeidensuojelualueen ympäristön pohjaa Perämeren kansallispuiston eteläräjällä.

siluukku, ja viime kesän videoissa Pitkäleto ja Linnanklupun länsipuolelta näkyy joitakin laudankappaleita. Selkä-Sarven eteläpuolista tiilihylkyä kävimme etsimässä peräti Merimuseon meriarkeologian osaston avustamana, mutta yhtään tiiltä ei löytynyt. Parempaa onnea tänä kesänä.

Joskus videoihin sattuu uimaan kaloja, useammin näkyy pohjalla mönkiviä kiviä ja kilkkejä. Merenkurkun videoissa vilahtelee syvillä hiekkapohjilla tokkoja, Kalajoen videoissa uiskentelee raukeita simppeja.

Vaikka maastotyöskentely on minusta hauskinda, mitä meribiologi saa työssään tehdä, on videoiden katsominen kuitenkin lähes yhtä jännittävää – koskaan ei voi tietää, mikä pohjalla odottaa, koska suurinta osaa Suomen rannikkovesistä ei vielä ole systemaattisesti tutkittu. Kun Perämeri taas vapautuu jäistä ja lähden tiimini kanssa kartoittamaan uusia alueita Perämeren kansallispuistosta, olo on kuin tutkimusmatkailijalla – mihinkähän uuteen minä tänään törmään?

Teksti: Essi Keskinen
Kuvat: Metsähallitus/
Essi Keskinen

Kesän 2007 ehdoton sukellushitti oli kuvan vellamonsammal, jonka piti olla alueellisesti uhanalaista, mutta jota löytyi lähes jokaiselta sukellukselta.

Vedenalaisten luontotyyppien kartoitus on tiivistä tiimityöskentelyä.

Junioripurjehdusryhmät käynnistyvät taas!

Sailing Team Oulu järjestää kesällä 2008 valmennusta optimisti-, Zoom8- ja E-jollapurjehtijoille. Valmennukseen pääsevät OTPS:n, OM:n, OPS:n ja HaPS:n juniorit sekä lisäksi uusia lapsia ja nuoria. Aiempaa purjehduskokemusta ei tarvita ollenkaan, kaikki opetetaan alusta lähtien.

Alaikäraja valmennusryhmiin on 10 vuotta (josta voidaan erityistilanteissa joustaa) ja ehdottomana vaatimuksena kaikille on uintitaito.

Treenit alkavat maanantaina 28.4 klo. 17.30 veneiden pesulla sekä

kunnostamisella. Siitä lähtien harjoituksia on maanantaisin ja torstaisin klo. 17.30-20. Kesäkuun alusta lähtien kehittyneet optimistijollat treenaavat myös tiistai-iltapäivisin klo. 13-16 ja zoomarit/kisailijat keskiviikkoamupäivisin klo. 9-12. Viikolla 26 on lomaviikko ja 21.-24.7 järjestetään Virpiniemen liikuntaopistolla purjehdusleiri.

Lapset ja nuoret saavat seuralta käyttöönsä jollat. Omat kelluntaliivit vaaditaan, mutta nekin kannattaa hankkia vasta annettujen ohjeiden mukaan. Valmennusmaksu on 90 € kesä + talvikausi 2008. Talvisin treenaamme kerran viikossa liikuntasalissa.

Ilmoittautumiset minulle 15.4 mennessä, paikat täytetään ilmoittautumisjärjestyksessä.

Terveisin,

Johanna Kesti
kestij@mail.student.oulu.fi
iltais in p. 045 6304668

Norppa viihtyy Perämerellä

Teksti ja kuva: Mervi Kunnasranta

Perämeri on norpan parasta elinaluetta Itämeressä. Valtaosa itämerennorpista elää Perämerellä, missä jää- ja lumiolosuhteet tarjoavat otollisimman lisääntymis- ja karvanvaihtoympäristön. Viime vuosina Perämeren lentolaskennossa on nähty vajaat 6 000 norppaa ja Riianlahdella on vajaat 1 500 norppaa. Sen sijaan itäisellä Suomenlahdella ja Saaristomerellä elänee korkeintaan muutaman sadan yksilön kannat. Näillä alueilla nykyiset talvet ovatkin heikompia norpan pesinnän onnistumisen kannalta. Norppamäärien arvioiminen ei ole helppoa, sillä keväällä karvanvaihtoaikaan tapahtuvien laskentojen onnistuminen on pitkälti riippuvainen suotuisista sää- ja jääolosuhteista. Lisäksi osa hylkeistä on parhaimminkin olosuhteissa poissa näkyvissä vedessä. Laskennat antavat kuitenkin puutteistaan huolimatta hyvän kuvan kannan

koon pitkäaikaisesta kehityksestä. Perämeren norppakanta on kasvanut viimeisen vuosikymmenen aikana vajaat 5 % vuodessa, mutta muilta Itämeren alueilta vastaavaa kehitystä ei ole havaittu.

Itämeren norppamäärät ovat aikaisemmin olleet paljon runsaampia kuin nykyisin. 1900-luvun alussa Itämeressä on arvioitu olleen jopa 200 000 norppaa. Kanta romahti aikoinaan liikametsästyksen ja myöhemmin todennäköisesti ympäristömyrkköjen seurannaisvaikutusten takia. Perämeri on Itämeren eniten tutkittu norppa-alue, jossa kannan kehitystä ja terveydentilaa on seurattu 1970-luvulta lähtien. Vaikka laskennoissa nähtyjen norppien lukumäärä onkin noussut, niin kasvuvauhdin arvioidaan olevan noin puolet terveekannan kasvusta. Pääsyynä kannan hitaaseen kasvuun pidetään edelleen esiintyviä lisääntymishäiriöi-

tä. Pahimmillaan 70-luvun lopulla yli puolet Perämeren sukukypsistä norppanaaraista oli lisääntymiskyvyttömiä kohdunkuroumien takia. Tämä synnytykskanavan sairaalioinen muutos ei ole tappava, mutta tekee naaraan steriiliksi todennäköisesti loppuiäkseen. Vastaavaa häiriötä ei ole tavattu missään muualla kuin Itämerellä. Sairaudesta arvellaan olevan yhteyttä Itämeren eliöyhteisön korkeisiin orgaanisten klooriyhdisteiden pitoisuuksiin. Nykyään tilanne on hiljalleen parantunut, mutta edelleen runsaat 20 prosenttia Perämeren sukukypsistä norppanaaraista on steriilejä kurouman takia.

Norppa on riippuvainen jäädä ja lumesta lisääntymisympäristönään. Ilmastomuutos voi muuttaa merkittävästi norpan elinolosuhteita. Norppaa pidetään yhtenä eniten ilmaston lämpenemisestä kärsivistä hyljelajeista. Viimeisen sadan

vuoden aikana Suomen vuosikeskilämpötila on kohonnut noin asteen ja erityisesti juuri kevättalvet ovat lämmenneet keskimääräistä enemmän. Päättynyt jätälvi oli kaikkien aikojen leudoin Itämerellä. Eniten jäätä oli maaliskuussa noin 49 000 km² alueella. Itämerellä jätälvet ovat hyvin vaihtelevia. Tähän asti laajimman vuotuisen jääpeitteen vaihtelu on ollut 52 000 km² - 422 000 km² välillä. Todennäköisesti tulevaisuudessa jätälvet lyhenevät edelleen, kevät aikaistuvat ja talviset sääolosuhteet muuttuvat oikukkaammaksi. Norpalle se merkitsee osin pesimiseen sopimattomia jää- ja lumiolosuhteita sekä liian aikaisia pesien romahtamisia, jolloin kuutti jää ilman suojaa. Synkimpien ennusteiden mukaan Itämeren eteläisimmät norppakannat voivatkin olla vaarassa hävitä, jos lämpenemiskehitys jatkuu nykyisen suuntaisena. Perämerellä

arvioidaan kuitenkin jäätä ja lunta riittävän kohtuullisesti myös kaikista heikompinkin vuosina. Ainakin toistaiseksi Perämeri on jäänyt vielä joka talvi. Perämeren merkitys itämerennorppakannan ylläpitäjänä voikin korostua entisestään. Jäiden vähentyessä norpat kertyvät yhä pienemmälle alueelle ja tämä tulee myös lisäämään norppien aiheuttamia vahinkoja rannikkokalastuksessa. Lähitulevaisuuden haasteisiin kuuluukin norpan ja kalastajan yhteiselon mahdollistaminen Perämerellä.

Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos tutkii norppia Perämerellä. Tutkimus on tähän saakka kohdennettu pääasiallisesti terveydentilan seurantaan. Erityisenä seurantakohteena on naaraiden lisääntymiskyky ja viime vuosien näytteissä onkin ollut havaittavissa erityisesti kohdunkurouman vähentyminen. Tämä kertoo osaltaan vaihteeksi myönteisestä kehityksestä Itämeren meriekosysteemissä. Keväällä 2008 aloitettiin myös selvittämään norppien talvista käyttäytymiskologiaa, mutta poikkeukselliset jääolosuhteet tekivät tutkimuksen toteuttamista varsin haasteellista. Jäitä oli vähän ja ne vähäiset varsin ohuita. Hyljetutkimusta tehdään läheisessä yhteistyössä Oulun yliopiston kanssa. Perämeren tutkimusasema Ulkokrunneilla on erinomainen tukikohta myös hyljetutkimukselle, sillä lähimmät norppajäät sijaitsevat aseman välittömässä läheisyydessä ja ensimmäiset norpat voi bongata jo aseman ikkunasta.

Norppa (*Phoca hispida*) on arktinen hylje. Se on pohjoisen pallonpuoliskon pienikokoisin ja runsaslukuisin hyljelaji. Sen levinneisyys noudattelee säännöllisesti jäätyviä merialueita. Norppa voi elää myös kiintojäisillä merialueilla, sillä se pystyy pitämään hengitysavantojaan auki Jäämeren paikoin jopa kaksi metrisessä jäässä. Norppa lisääntyy keskellä kylmintä kevättalvea, jolloin noin viisikiloinen kuutti syntyy lumipesään, jonka emo on kaivanut yleensä ahtojäiden kupeen lumikinokseen. Emo imettää kuuttia viidestä seitsemään viikkoa. Norpan maito on ravitsevaa, sillä siinä on yli 40 % on rasvaa ja hyvissä olosuhteissa kuutti voi kasvaa jopa 350 grammaa päivässä. Norpan kuutti on syntyessään hyljemaaailman pienempiä ja parhaiten se selviää kriittisistä ensimmäisistä elinviikoista pesässä; suojassa kylmältä ja pedoilta. Itämerennorppa (*P. h. botnica*) on oma alalajinsa, joka jäi Itämereen viimeisen jääkauden jälkeen. Samanlaisia jääkauden jäänteitä ovat myös saimaanorppa (*P. h. saimensis*) ja laatokannorppa (*P. h. ladogensis*).

Norppaa on kutsuttu myös kiehkuraishylkeeksi kauniiden kiehkuraisten turkkikuvuidensa takia. Kuvan naarasnorppa ottaa aurinkoa Ulkorunni- en läheisyydessä huhtikuussa 2008.

POHJOLAN LAITEHUOLTO OY
OULUN SAMMUTIN
AMMATTILISTEN HUOLTOLIIKE
www.pohjolanlaitahuolto.fi
Puh. 0207412050 Fax. 0207412075

Korjaamolaitteiden tarkastukset, kalibroinnit, korjaukset ja huollot.

mm.
nostimet
kompressorit
nosto-ovet
pakokaasuanalysaattorit
pyöränsuuntauslaitteet
tasapainotuskoneet
ilmastointihuoltolaitteet
jarrudynamometrit
rengaspainemittarit
momenttiavaimet
sammuttimet

POHJOISEN ALUEEN PYÖRÄKAUPAN KESKUS
kesport
HAUKIPUDAS

TARJOAA NOPSA, HELKAMA JA TUNTURI PYÖRÄT

YLI 100 MALLIA AIKUISILLE, NUORILLE JA PERHEEN PIENIMMILLE, TULE KOEAJOLLE

PYÖRÄNÄYTTELY MYÖS TAVARATALO JROMPPANEN OY:SSÄ KELLOSSA

MEILLE KANNATTAA TULLA KAIKKIALTA, JA KANNATTAA A KÄYDÄ KUMMASSAKIN

**Älä suotta hidastele.
Hanki nopeampi kone.
Oulun EduMediasta.**

Suurhiekan merituulipuiston YVA-ohjelman täydennys

Suurhiekan merituulipuiston sähkönsiirron reittivaihtoehtoja esiteltiin wpd Finland Oy:n, Pohjois-Pohjanmaan Ympäristökeskuksen ja hankkeen konsulttina toimivan Pöyryn toimesta Iin Nätteporissa keskiviikkona 23.4.2008.

Yllättävän pieni joukko asianosaisia tai muuten hankkeesta kiinnostuneita oli saapunut paikalle, vaikka tämä sähkönsiirto tulee koskettamaan varsinaista tuulipuistoa konkreettisemmin hyvinkin laajan ihmisjoukon olemista ja elämistä, hamaan tulevaisuuteen saakka.

Laskin yleisöä olleen parhaimmillaan kaksikymmentä (20) henkilöä, joista kourallinen edusti ammattikalastajia, toinen kourallinen maanomistajia, lopun joukon koostuessa yritysten ja yhteisöjen edustajista. No, pienehkö joukko oli sitäkin yksituumaisempaa, näin koollekutsut saivat hyvät eväät viedä hanketta eteenpäin.

Eniten yleisöä keskusteluttivat mittavat hankkeet valtakunnan sähköverkkoon liittymiseen tarvittavien uusien sähkölinjojen rakentamiseksi. Liki sata (100) kilometriä saattaa syntyä uutta 400 kV sähkölinjaa maa-alueelle, joka tarkoittaa noin 300 hehtaarin maa-alueiden

menettämistä pelkkien sähkölinjojen alle.

Yhtenä esitettynä vaihtoehtona oli merikaapelin vetäminen Maksniemen länsipuolelle, jossa maa-alueet ovat jo voimayhtiöiden hallinnassa. Tämän vaihtoehdon yhteydessä tarvittaisiin enää 20 kilometriä maalle rakennettavaa 400 kV sähkölinjaa. Maksniemen vaihtoehdossa myös ammattikalastuk-

sen haitat jäisivät näillä näkymin muita esitettyjä vaihtoehtoja vähäisimmiksi.

Toivottavasti kaikki oleellinen tulee YVA- käsittelyssä huomioituksi, viranomaistaho kyllä huolehtii asianmukaisesta käsittelystä, mutta onko väestö ollut riittävän aktiivista eri näkökulmien esille-tuomiseksi, se jää nähtäväksi.

HAUKIPUTAAN SÄHKÖSUUSKUNTA

Valaisimet lämmittimet kaapelit pistorasiat kytkimet keskuskeset lamput lattialämmitystarvikkeet...

Tule tutustumaan!
Martinniementie 31, puh 08-5612600
Ma - Pe 7.00-15.30

RAUTIA

HAUKIRAUTA

Revontie 47, 90830 HAUKIPUDAS
puh. 08-5632 600, fax 08-5632 610

KPLUSSA

Avoinna:
ma-pe 7-19
la 9-16

www.rautia.fi /haupudas

Pohmarin avaa uudet toimitilat Oulun Alppilassa osoitteessa-Kaarnatie 20

Avajaiset järjestetään 9.-10.5. uusissa ja entistä avarimmissa tiloissa. Perjantaina 9.5. illalla aloitetaan kutsuvierastilaisuudella ja lauantaina 10.5. ovet ovat avoina kaikille, jolloin koko päivä on aikaa tutustua uusiin tiloihin, veneisiin ja muihin vapaa-ajan tuotteisiin ja varusteisiin. Avajaistahtuman juontaa Janne Pekkala. Avajaisten yhteydessä järjestetään paneelikeskustelu (lauantaina), johon on lupautunut asiantuntijoita mm. Suomen Veneilyliitosta ja Merivartiostosta.

Junioritoiminta/kevytveneilijät saavat Uudistuvan Pohmarinin kautta aiempaa paremmat mahdollisuudet tilata haluamiaan märkä- ja kuivapukuja, veneilyasusteita sekä veneilyliivejä, jotka soveltuvat erityisesti jollapurjehdukseen. Mahdollisimman istuvien varusteiden hankinnan helpottamiseksi Pohmarin on varannut eri kokoja sovitettavaksi.

Jollakoulujen ohjaajat opastavat mielellään oikeiden varusteiden valinnassa, uusiutuvasta liikkeestä löytyy melko varmasti kaikki tarvittava, jos ei heti hyllystä, niin kohtuullisella toimitusajalla ja vaihto-oikeudella.

Valmistaudu veneilykesään

Terhi Saiman -soutuvene luotettavalla **Honda BF2.3** perämootorilla varustettuna - Täydellinen paketti retkeilyyn ja kalastukseen edullisesti Pohmarinista **1990,-**

Löydä parhaat vonkaleet

Eagle Cuda 168 -kaikuluotain näyttää pohjan muodon, syvyyden, veden lämpötilan sekä kalat. Vesitiivis 4" näyttö (168 x 138 pikseliä). Kampanjahintaan **99,-**

TERHI HONDA MARINE

POHMARIN tekee harrastamisesta hauskaa

Paulaharjuntie 8, 90530 Oulu
08 312 0707, www.pohmarin.fi
Avoinna: Ma-Pe 9-17, La 10-14

ASUT KAIKKEEN ULKONA LIKKUMISEEN. VAELLUS, METSÄSTYS JA VAPAA-AIKA.

PAITA BORDER tuulenpitävä Windstopper® **98€**

TEKNINEN T-PAITA **15€**

HOUSU HERMELIN, myös naisten ja lasten koot **48€**

SOS ASU

Avoinna ma-pe 10.00-17.00
Revontie 13, 90830 Haukipudas
puh. 08-5400925
Verkkokauppa: www.sos-asu.com

akkutalo

**Tukkitie 1
90520 OULU
Puh. 5645 400**

HAUKIPUTAAN HAUTAUSTOIMISTO JA KUKKAKAUPPA KY KROPSU

Revontie 5
90830 HAUKIPUDAS
PUH. (08) 5471 358
5472 398
ILT. 5471 358

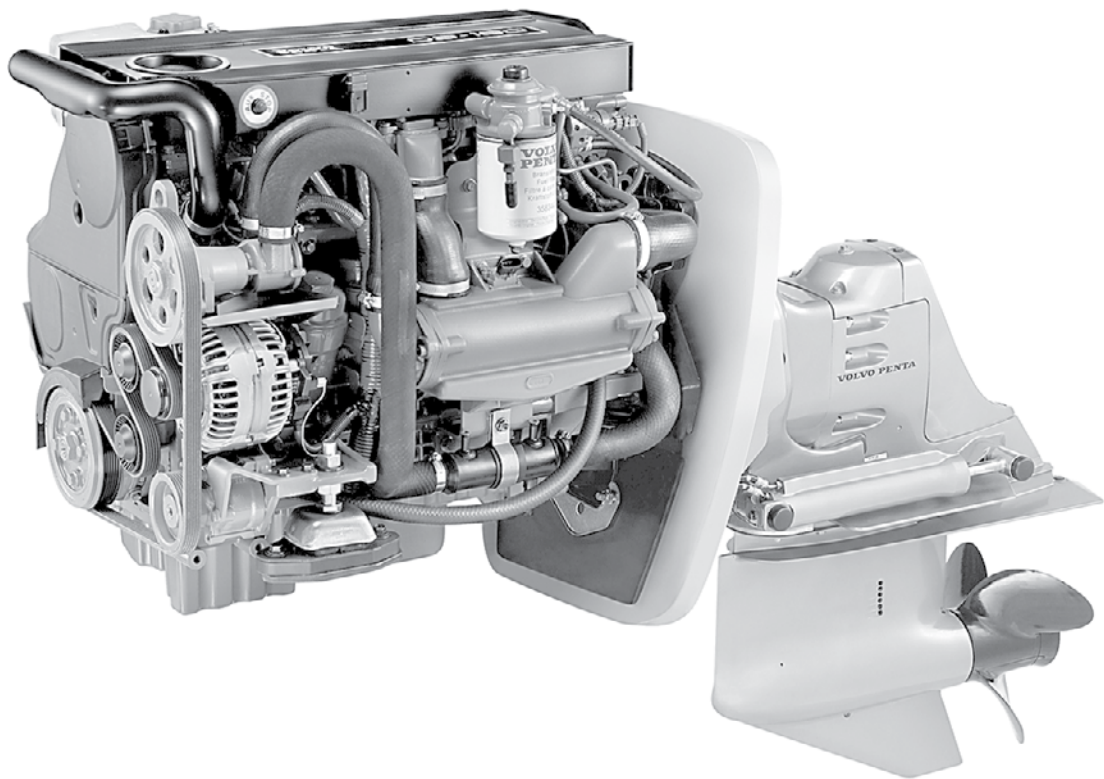
LÄHIN PIZZA

Haukipudas
Keskuskuja 3 A 10
Puh. 08- 5425 520
www.lahinpizza.fi

Avoinna
Ma-Pe 10.30 – 21.30
La 11.00 – 21.30
Su 12.00 – 21.30

Sinua lähellä!

Nykyaikaisen meridieselin huolto

Nykyaikainen meridiesel vaatii ammattitaitoisen huollon. Kuvassa Volvo Penta D3-160-SX venemoottori

Uudet meridieselit ovat pitkälle elektronisesti ohjattuja ja varustettu monilla huoltoa vaativilla kohteilla. Enää ei välttämättä riitä pelkkä öljyn ja suodattimen vaihto syksyllä venettä ylösnostettaessa, vaan tarvitaan paljon muitakin toimenpiteitä moottorin pitkän ja luotettavan käytön takaamiseksi.

Polttoainejärjestelmä

Monien uusien merimoottorien tekniikka perustuu nykyaikaiseen yhteispaineruiskutukseen, jossa moottorielektronikan ohjaamana polttoaineen paine nostetaan ruiskutushetkellä jopa 1600 bar:iin, kun taas perinteisessä mekaanisella jakaja- tai rivipumpulla varustetussa moottorissa ruiskutuspainet ovat yleensä luokkaa 180-240 bar.

Polttoaineen on oltava puhdasta ja suodatusjärjestelmän oltava kunnossa, jotta epäpuhtauksien sekä veden pääsy ruiskutusjärjestelmään estyisi. Polttoaineen sekaan muodostuva kondenssivesi muodostaa vakavan uhkan moottorin toiminnalle. Vettä kertyy veneiden tankkeihin huomattavasti useammin ja yleisemmin kuin esimerkiksi auton tankkiin. Tämä johtuu yksinkertaisesti siitä, että veneiden käyttö on harvempaa ja polttoaine tankissa vaihtuu harvemmin, joissain tapauksissa voi sama tankillinen kestää jopa koko kesän. Talven aikana vahaaseen tankkiin muodostuu takuuvarmasti kosteutta ja sitä kautta vettä polttoaineeseen. Tämän vuoksi olisi hyvä tankata tankit täyteen talveksi. Lisäksi olisi hyvä käyttää polttoaineen seassa jotain säilyttämiseen tarkoitettua lisäainetta, ”stabilisaattoria”.

Polttoainesuodattimet tulee vaihtaa huollon yhteydessä ja tarkistaa sekä tarvittaessa tyhjentää vedenerotin. Samalla tarkastetaan polttoainelinja vuotojen ja syöpymien varalta sekä tarkastetaan myös paluuletkujen ja siirtopumpun kunto. Joissain moottorimalleissa myös siirtopumpussa on suodatin, joka tulee tarvittaessa vaihtaa. Näillä toimenpiteillä takaat polttoainejärjestelmän osalta huolettoman ja turvallisen veneilykauden alun seuraavana keväänä.

Öljyvaatimukset

Öljyt ja suodatin / suodattimet vaihdetaan myös syksyllä kun vene nostetaan ylös telakalle.

Öljynvaihtoa ei kannattaisi jättää keväaseen, koska kesän moottorissa pyörinyt öljy on kerännyt itseensä epäpuhtauksia ja palojät-

teitä. Talvella moottorin öljypohjassa maatessaan likaiset öljyt muodostavat yhdisteitä kondensoituvan veden kanssa syövyttäen moottoria sisältä päin.

Sitä mitä tai minkä laatuista öljyä koneeseensa laittaa on luonnollisesti jokaisen oma asia. On kuitenkin tärkeää, että öljyt vaihdetaan säännöllisesti ja öljyä on moottorissa oikea määrä, ei siis liikaa, mutta ei myöskään liian vähän. Öljykanavien ongelmallisten karstatukosten takia vallitsee alalla jonkunmoinen yhteisymmärrys siitä, että koneita tulisi ajaa ensisijaisesti synteettisillä moottoriöljyillä. Näin yksinkertaista se ei ihan ole, mutta kuitenkin jotta joutaisiin sinne päin. Valmistajat korostavat nimenomaan sitä, ettei mikään öljyvalinta (taikaöljy) voi korvata ammattitaitoisen ja asiantuntevan huollon vaikutusta moottorin toiminnalle ja elinlälle. Pahimmillaan voi moottorivalmistajan ohjeiden vastaisen öljyn käyttö johtaa myös takuukorvausten eväämiseen.

Venemoottoreihin tarkoitetut öljyt ovat lisäaineistukseltaan poikkeavia verrattuna autoissa käytettäviin moottoriöljyihin. Niissä on erilaisia suoja-aineita korroosiota, hapettumista ja kulumista vastaan sekä niiden pyyhkiytyvyys on erilainen. Kesäaikaan vene saattaa seistä laiturissa viikon kaksi kunnes se otetaan jälleen käyttöön, ja silloin moottoriöljyn pitää voidella heti käynnistyksestä alkaen. Nämä öljyt on lisäaineistettu venemoottoreita varten, jotta öljy jättää voitelevan kalvon laakereihin. Kun kone käynnistetään, pinnoilla on valmiina voiteleva öljykalvo. Öljyt joutuvat venemoottoreissa myös huomattavasti kovemmalle kulumiselle kuin autossa.

Voidaan kuvainnollisesti verrata veneen moottorin rasitusta autoon, jolla ajetaan koko ajan ylämäkeen. Siis öljyn laadusta ei kannata tinkiä. Nykyaikaiset venedieselit käyttävät laatuluokituksestaan VDS-2 tai VDS-3 API CD tai CE luokituksen mukaista öljyä. Saaste- ja päästö- määräysten mukana myös öljyjen laatuluokitus tiukkenee.

Turboahdettu diesel

Lähes kaikki teholuokassa 75 hv ja ylöspäin varustetut venemoottorit ovat varustettu turboahtimella. 150 hv sisäperädieselin turboahdin tuottaa noin 0,5- 1,25 bar ahtopaineen. Turboahtimen siipiakselin kierrosnopeus on noin 12.000- 16.000, joskus jopa 30.000 rpm. Akseli pyörii vinhaa vauhtia, mikä puolestaan asettaa öljyn laadulle ja vaihtoväleille

tiukat kriteerit.

Eräiden meridiesel-valmistajien käyttämä ahdinrakenne on alun alkaen helposti tarkastettavaksi ja pestäväksi suunniteltu. Ahtimen kotelot, siipipyörät ja öljykanavat voidaan pestä naftalla ja raapia puhtaaksi karsta- ja lakkamuodostumista sekä samalla öljyä laakerointi. Harva tulee ajatelleeksi, että tämä tulisi tehdä joka 1-2 vuosi. Lisäksi, jos paksuja karstoja raavitaan, on työ tehtävä huolella, ettei akseliin synny epätasapainoa. Samalla tulisi tunnustella akselin ja siipipyörien välis kotelon seinämistä sekä tarkistaa siipipyörien kiinnitys.

Nykyaikaisissa turbodieselmoottoreissa käytetään muuttuvasiipistä (vaihtuvageometrisen) ahdinrakennetta jota ohjataan VNT- venttiilillä säätämällä turbiinin johtosiipien kulmaa jatkuvasti pakokaasuvirran mukaan. Tämä puolestaan säätää ahtopainetta, jolloin sylintereihin saadaan syötetyksi oikea määrä paloilmaa. Pienellä käyntinopeudella siivet ohjaavat pakokaasuvirran niin, että ahtopaine on suuri. Moottorin käyntinopeuden kasvaessa pakokaasuvirta muuttuu ja ahtopaine pienenee. Näiden vivustojen säännöllinen huoltaminen on erittäin tärkeää laitteiston toiminnan kannalta.

Huohotusjärjestelmä

Olkoon rakenne mikä hyvänsä, kuuluu koneeseen aina jonkinlainen huohotinputki tai letku joka löytyy kaikista diesel-koneesta; se alkaa jostakin ja päättyy johonkin. Tavallisesti se johdetaan kampikammista tai venttiilikopasta koneen imusarjaan tai ahtimen imupuolelle. Joillain moottorivalmistajilla on vaihdettava suodatin kampikammion tuuletusta varten.

Huohotus ja ohivuoto puolestaan riippuvat myös öljyn viskositeetista kuumassa päässä. Käytettävän öljyn viskositeettiluokan ja öljytyypin valinnalla voidaan huomattavasti parantaa tilannetta, jos käy ilmi, että lisääntynyttä huohotusta on jo tekeillä. Lisääntyvät öljyvuodot koneessa saattavat puolestaan olla merkinä huohotuskanavan / letkun tukkeentumisesta / liimoittumisesta. Tämä taas voi olla seuraus lisääntyneestä paineiden ohivuodosta männissä ja mahdollisesti liian pitkistä öljynvaihtoväleistä koneen tilaan nähden.

Moottorit ovat varustettuja hyvin kehittyneillä elektronisilla

ohjausjärjestelmillä joilla voidaan säätää ominaisuuksia ja moottorin toimintaa tilanteen mukaan. Nykyisiin päästövaatimuksiin ei enää voi päästä muuta kuin ohjaamalla moottorin toimintoja sähköisesti. Antureiden reagoidessa johonkin poikkeavaan toimintaan moottoris- sa tai sen toiminnassa sähköinen ohjausjärjestelmä rajoittaa tehot suojellakseen moottoria vakavammilta vaurioilta. Näiden vikojen havaitsemiseksi tarvitaan lukulaite tai tietokone, johon on asennettu valmistajan diagnostiikkaohjelma. Näitä laitteita ei ole kuin valtuutetuilla huoltoliikkeillä ja moottori on hankala tai jopa mahdoton saada kuntoon ilman lukulaitteella tapahtuvaa diagnoosia.

Valtuutetun huoltoliikkeen käytössä huoltamassa moottorin lukulaite käytetään koneessa kiinni ja näin varmistetaan, että mitään pientä tai muita vikailmoituksia ole. Samalla voidaan tarkastella moottorin käyttöhistoriaa sekä tarkistaa käyttötunnit.

Lopuksi

Tässä on kerrottu joistain huoltokohteista dieselmoottorissa. Pitää kuitenkin muistaa, että yllämainittujen kohteiden lisäksi kaikki perusasiat ovat koneissa mukana, kuten esim. hihnat, sinkit, raakavesipumpun siipipyörä, termostaatti ym. Mikäli vene on varustettu sisäperämoottorilla, myös vetolaite täytyy muistaa huoltaa.

Talvet rannalla makaava alus, johon otetaan joskus mukaan jopa matkustajia, ei ole turvallisuusajattelultaan mitenkään maa-ajo-

neuvoihin tai työkoneisiin verrattavissa. Niistä voi aina astua tielle, jos kyyti ei miellytä. Veneestä niin ei voi tehdä. Turvallisuuden takaamiseksi merimoottoreissa on oltava ehdottomasti omat toimintatapansa ja niihin kuuluvat asiantuntemuksella suoritettavat säännölliset huollot ja kunnossapitotyöt.

Teksti:
Juha Mikkonen
Pohmarin-huolto

TOHATSU
Kehittyneintä perämoottoritekniologiaa

**Don't worry.
Be happy.**

Laatua ja varmuutta.
Mökille, vapaa-aikaan, ammattikäyttöön...

Maahantuoja: **Sumeko**

Tule myymäläämme ja tehdään kaupat.
Tähtienmyyjiä:

**PIENKONE
A. KAUPPILA KY**
MARTINTIE 50
PUH. 5400 720

**LVI- JA
RAKENNUSPELTITYÖT**

TARVIKEMYYNTIÄ

S & H Ukkola Oy

Haukipudas.
Puh. 0400-581 584, 040-5581 584
Fax 08-5208 162

PAINAVA KUMPPANI

PAINOTALO SUOMENMAA

Käyntiosoite: Lekatie 4, 90150 Oulu
Postiosoite: PL 52, 90101 Oulu
www.suomenmaa.com

Tuo tavarasi myyntiin Oulun suosituimmalle ja suurimmalle itsepalvelukirppikselle!!

REAL KIRPPIKSELLE

Myyntiaika 7 pvä VAIN 15 €/vko
Yli 300 myyntipaikkaa !!
Varaa oma paikkasi jo tänään, p. 040-3222566

POHJOIS-SUOMEN REALISOINTIKESKUS
Uuden ja käytetyn tavaratalo
Limingantulli, Tyrnäväntie 16 Oulu (Prisman ja Expertin vieressä)
ark. 9-19 la 9-16 su 12-16

Purjehdus turkoosissa meressä

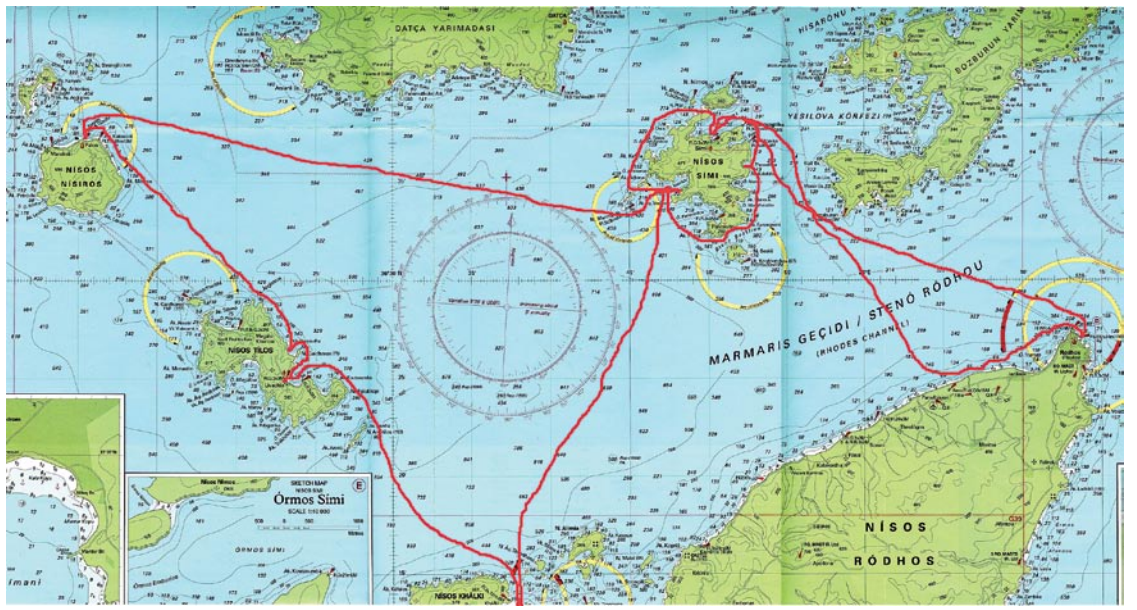
Sunnuntaiaamuna 20. huhtikuuta odotti Oulunsalon lentokentällä hiukan uninen mutta innokas porukka matkaa Kreikan seikkailuihin. Kun koneemme samana iltapäivänä laskeutui Rhodoksen, lämpöön oli väsymys pois pyyhitty ja suu pielet kohosivat koko matkan kestäneeseen hymyyn. Tietenkin kostea lämpö otti hiukan voimille matkatavaroita raahatessa, mutta näin jälkeenpäin sellaisen aivan tyystin unohtaa. Bussi kuljetti meidät Mandrakin satamaan, jossa meitä odotti kauniit kulkupelimme ja ah niin ihana meri. Varmasti kaikki meistä olisivat olleet innokkaita nostamaan purjeet saman tien, mutta ensin työ ja sitten huvi, ensimmäisenä oli siis otettava veneet vastaan, tarkistettava kaikki mahdollinen ja mahdoton sekä hankittava ruokaa veneeseen.

Onneksi maanantai koitti pian ja päästiin itse asiaan. Tietenkin sitä ennen piti olla hiukan ongelmia. Meidän veneemme ankkuri oli nimittäin kiinni käsivarren paksuisessa Mooring köydessä. Muiden odotellessa sataman ulkopuolella me nostimme ja laskimme ankkuria tu-

loksetta. Onneksi vuokraamon henkilökunta huomasi ongelmamme ja he huusivat hyvät niksit, joilla pääsimme irti ahdingosta ja vihdoin keskelle musteen sinistä merta. Sataman ulkopuolella alkoikin sitten kipparimme Riston urakka, nimittäin veneemme miehistö koostui Ristoa lukuun ottamatta entisistä ja nykyisistä moottoriveneilijöistä. Mutta hyvin me selvitettiin, Ristolle iso kiitos kärsivällisyydestä.

Viikon aikana tuulet vaihtelivat, itse asiassa ne vaihtelivat suuresti päivänkin aikana. Eräänä päivänä pysähdyttiin uimaan, syömään ja nautiskelemaan aivan tyveneeseen, mahojen täytyttyä ajelimme koneelle seuraavan niemen nokan ympäri, jonka takana meitä odotti kova vastatuuli. Kallioisten ja korkeiden saarien välissä tuuliolosuhteet vaihtelivat rajusti. Reittisuunnittelussa meitä auttoi ajantasainen tuulitieto Suomesta käsin, kiitos siitä kuuluu Salmisen Pekalle.

Viikon aikana ehti nähdä ja kokea paljon. Mieleen painuvin hetki lienee delfiini parven kohtaaminen. Useamman kymmenen delfiinin parvi lähestyi meidän venettä takaa

päin iloisesti hypellen. Saavutettuaan meidät delfiinit jäivät kiertämään veneemme ympärille ja keulassa nähtiin mahtavia hyppyjä yksin ja pareittain. Aikansa meitä viihdytettyään delfiinit painuivat pitempään sukellukseen ja katosi-

vat nopeasti näköpiiristä.

Toinen mieleen painuva kokemus tapahtui loman puolivälin tienoilla, kun jouduimme muuttamaan matkasuunnitelmiamme. Khalkin satamaan tuuli niin kovasti, että ensimmäisenä sinne saapuneiden informaatiosta muutimme kurssin kohti Panormittiksen luostari satamaa, jossa olimme viettäneet myös ensimmäisen yönne. Saapuessamme satamaan laiturin tuuli kovasti, joten päädyimme kokeilemaan ankkurikiinnitystä. Juuri saatuaamme veneemme ankkuriin laskeutui pimeä ja me aloimme tunnustella pitääkö ankkurit tai muuttuuko tuulen suunta. Odotettavissa oli siis ensimmäinen ankkurivahti. Ankkurivahdilta kuitenkin säästytettiin, sillä Saulin vene miehistöineen siirtyi pimeässä laiturin ja he autoivat

meidät muutkin turvallisesti kiinni laiturin. Oli huiman tuntuista ajaa kohti laituria, jota ei kunnolla nähty, näki vain miesten otsalampujen tuikkeen.

Matkan aikana purjehdittiin, uitiin, snorklattiin, noustiin mastoon, naurettiin, nautittiin auringosta, lämpimistä tuulista, hyvästä ruuasta ja seurasta. Maanantai aamuna 28. huhtikuuta koti Suomeen palasi seurue väsyneenä, mutta onnellisena, monia kokemuksia rikkaampana. Ainakin tyttö, joka ei koskaan aikaisemmin ollut purjehtinut optimistijollaa suuremmalla paatilla, on aivan onnesta sykkäällä saamistaan kokemuksista. Lämmin halauksia kaikille mukana olleille, seura on se mikä tekee hyvästä matkasta mahtavan!

Anna Ervasti

Maanantai 21.4 klo.12.46 Ensimmäinen purjehduspäivä ja heti kunnon tuulet (10-16m/s). Kuvassa Antti, Olli ja Kaisa Alaluusua, Laura Päckilä ja Sirpa Sillankorva

Torstai 24.4 klo.14.30 Matkalla Tiloksesta Khalkille tapasimme ensimmäisen kerran delfiiniä parven. Taustalla Rodoksen lounaiskäski ja Khalkin saari (vas.).

**SÄÄSTÖ-
KUOPPA**

**VALTAVAT VALIKOIMAT
HALVAT HINNAT**

KULJETUKSET EUROOPPAAN

KULJETUSLIKE

Puh. 0400 282 000 e-mail: Info@kuljetusniskala.fi

HONDA **YAMAHA** **Kawasaki**

Moottoripyörien, kelkkojen sekä iskunvaimentimien huolto.
Myös ÖHLINS ja WP iskunvaimentimien myynti.
Nyt myös **HONDA** -perämoottoreiden huolto!

Motor Service

Esa Portaankorva

www.motorserviceportaankorva.fi

Similäntie 5
90820 KELLO

Puh.(08) 370 509
GSM: 0400 687 640